

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета

Број: 612-00-00144/3/2024-03
Датум: 05.11.2024. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Аутономна покрајина Косово и Метохија
Академија струковних студија косовско метохијска

Бр. 02-552

21.11. 2024. год.
ЛЕПОСАВИЋ

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС” бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закон, 11/21- Аутентично тумачење, 67/21 - др. закон, 67/21, 76/23) Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 05.11.2024. године, донела је

РЕШЕЊЕ

о акредитацији студијског програма

Утврђује се Академија струковних студија косовско метохијска, са седиштем у Лепосавићу, у улици Цвећарска бр. 2, ПИБ: 112316106, Матични број: 18377063, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **мастер струковних студија (МСС) „Друмски саобраћај и транспорт“**, у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошких наука и научне области **Саобраћајно инжењерство**, за упис **16 (шеснаест) студената** у седишту Одсека Урошевац – Лепосавић, адреса 24. Новембар бб, са називом дипломе **Струковни мастер инжењер саобраћаја**, уз извођење наставе на српском језику.

На основу овог решења, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаће уверење о акредитацији студијског програма из става 1. овог решења.

Образложење

Високошколска установа Академија струковних студија косовско метохијска (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Лепосавићу, у улици Доситеја Обрадовића ББ, је дана 24.06.2024. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **мастер струковних студија (МСС) „Друмски саобраћај и транспорт“**, у даљем тексту: СП, под бројем 612-00-00144/2024-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању, Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је поткомисију за образовно-научно поље техничко-технолошких наука (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о Захтеву за акредитацију.

Комисија је на седници одржаној 09.07.2024. године усвојила предлог Поткомисије за образовно-научно поље техничко-технолошких наука (у даљем тексту: Поткомисија) за именовање Рецензентске комисије која је именована Одлуком директора Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, број 612-01-00608/2024-01 од 09.07.2024. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 11.10.2024. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни Извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираниог СП, и поднела га је Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је утврдила предлог одлуке о акредитацији СП (у даљем тексту: Предлог) у коме је констатовала да су испуњени стандарди за акредитацију прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 13/19, 1/21, 19/21, 51/23, 102/23) и предложила је Комисији да донесе решење о акредитацији студијског програма **мастер струковних студија (МСС) „Друмски саобраћај и транспорт“**.

На основу Извештаја РК, Предлога Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, констатовано је да је ВШУ доставила потребну документацију за акредитацију и утврђена је испуњеност прописаних стандарда за акредитацију СП, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама, и то:

Стандард 1: Структура студијског програма

Назив студијског програма одговара наставном плану и програму који је предложен. Циљеви студијског програма су усклађени са циљевима Установе. Предложени студијски програм односи се на мастер струковне студије (МСС). Предвиђени број ЕСПБ је 120, што је у складу са Законом. Исходи процеса учења су у складу са Законом о националном оквиру квалификација Републике Србије. Завршетком предложеног студијског програма, стиче се седми ниво, подниво један (ниво 7.1), који се подразумева завршене МСС обима од најмање 120 ЕСПБ бодова. По завршетку предложеног студијског програма стиче се назив: Струковни мастер инжењер саобраћаја (Струк. маст. инж. саобр.) што је у складу са Правилником о листи стручних, академских и научних назива Националног савета за високо образовање. Услови за упис су јавно доступни и јасни. Мастер струковне студије може уписати лице које је завршетком студија првог степена струковних студија остварило најмање 180 ЕСПБ бодова. Мерило за утврђивање редоследа за упис кандидата на мастер струковне студије утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним струковним студијама (заокружена на две децимале) и дужине студирања, тако да предност приликом уписа имају кандидати са вишом просечном оценом на завршеним основним струковним студијама. Постоји листа обавезних и изборних предмета, као и спецификације предмета које пружају потребне информације о сваком предмету. Детаљан преглед дат је у оквиру Стандарда 5. Разматраним студијским програмом обухваћени су обавезни и изборни предмети, стручна пракса и завршни рад. Свака од активности коју је потребно да студенти савладају је окарактерисана одговарајућим бројем сати, односно бројем ЕСПБ, што је детаљније приказано у Стандарду 5. Број остварених ЕСПБ је представљен према јединственој

методологији и представља оптерећење по студенту. Сваки предмет вреди одређени број ЕСПБ бодова, и студије су завршене када студент испуни све обавезе предвиђене студијским програмом и прикупи најмање 120 ЕСПБ бодова. Предвиђена је израда завршног рада који подразумева 15 ЕСПБ, као и примењеног истраживачког рада који подразумева такође 15 ЕСПБ, како је и предвиђено одговарајућим стандардом. Студијским програмом није предвиђено да се бирају предмети других студијских програма. Услови за прелазак са других студијских програма на овај студијски програм уређени су Статутом и Правилником о правилима студирања на Академији струковних студија косовско метохијској у Лепосавићу. На основу прегледа документације, може се констатовати да студијски програм “Друмски саобраћај и транспорт” садржи све законом предвиђене елементе и да има да има предвиђен одговарајући број ЕСПБ. Структура студијског програма задовољава одговарајуће стандарде, тако да је заступљеност наставних предмета: академско-општеобразовни (10,00%), научностручни (27,50%) и стручно-апликативни (62,50%), Изборни предмети су заступљени са најмање 20%, радно оптерећење студената је минимално 20, а максимално 30 часова активне наставе недељно, односно минимално 60 ЕСПБ у једној школској години. Самовредновање - Стандард 4 - Квалитет студијског програма: у поднетој документацији је и Извештај о самовредновању.

Стандард је испуњен.

Стандард 2: *Сврха студијског програма*

Студијски програм МСС „Друмски саобраћај и транспорт“ обезбеђује стицање компетенција за препознатљиву професију из области саобраћајног инжењерства. Сврха студијског програма је јасно и недвосмислено формулисана, јер се јасно наводи да је сврха студијског програма да образује студенте за квалитетан стручан рад на практичним задацима у складу са потребама привреде и друштва у области друмског саобраћаја – планирање и експлоатација друмског саобраћаја, технологија транспорта путника и робе, логистика, безбедност и регулисање саобраћаја, терминали и паркирање, информационе технологије у друмском саобраћају и транспорту, као и одржавање саобраћајних и транспортних средстава. Студијски програм МСС „Друмски саобраћај и транспорт“ је заснован на савременом схватању друмског саобраћаја и транспорта укључујући савремену литературу која описује ову област уз уважавање релевантне и важеће националне и међународне регулативе која уређује област домаћег и међународног транспорта путника и терета. Дакле, сврха студијског програма је добро утемељена и у складу је са основним циљевима Установе. На основу увида у структуру студијског програма може се закључити да студенти стичу компетенције потребне за анализу и истраживање у области друмског саобраћаја и транспорта и обављање одговарајућих послова из ове области.

Стандард је испуњен.

Стандард 3: *Циљеви студијског програма*

Студијски програм МСС „Друмски саобраћај и транспорт“ има дефинисане циљеве у складу са задацима установе који укључују стицање компетенција и вештина. Наводи се да је циљ студијског програма усмерен ка развоју креативних способности код студената при разматрању проблема, анализи и критичком мишљењу, као и њихово оспособљавање за рад у разнородним условима и динамичком окружењу у области саобраћајног инжењерства. Поред тога, наведени су и конкретни циљеви у смислу образовања који се односи на следеће: ефикасно обављање транспорта путника и робе, управљање радом возних паркова, организацију активности у логистичким центрима и складиштима, примену савремених информационих технологија у друмском саобраћају и транспорту,

коришћење савремених решења у области безбедности саобраћаја, регулисање и управљање саобраћајним токовима, управљање паркирањем, савремено одржавање возила, одрживи транспорт, као и електричне мобилности. Сајт установе је прегледан, а информације са сајта су прецизне и јасне.

Стандард је испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

У опису Стандарда 4 студијског програма МСС „Друмски саобраћај и транспорт“ представљене су опште и предметно-специфичне способности које студенти стичу на студијском програму и у складу су са садржајем и исходима датим у курикулуму. У овом стандарду су посебно раздвојене опште и предметно-специфичне способности, као што је то прописано Упутством за примену Стандарда 4. Исходи учења су добро представљени и у складу су са дескрипторима исхода учења Националног оквира квалификација (Прилог 1 Закона о националном оквиру квалификација Републике Србије). У Стандарду 4 постоји Додатак дипломи који је уредно представљен у Прилогу 4.1 на српском језику. Додатак дипломи садржи све релевантне информације. Начин оцењивања код Додатка дипломи је у складу са важећим Законом о високом образовању Републике Србије.

Стандард је испуњен.

Стандард 5: Курикулум

Увидом у приложену документацију констатовано је да је ВШУ доставила све неопходне податке (прилоге и табеле) предвиђене Стандардом 5. Курикулум студијског програма „Друмски саобраћај и транспорт“ на мастер струковним студијама садржи предмете по семестрима и годинама студија са фондовима часова наставе и ЕСПБ бодовима. Коректно су представљени описи и спецификација предмета. Такође, сви предмети садрже следеће податке: назив и тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ наставе са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање наставе на предмету, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања, оцењивање и друге податке. Наставни план овог студијског програма реализује се кроз две школске године. У првој години студија предвиђено је девет предмета (пет предмета у првом семестру и четири предмета у другом семестру) и Стручна пракса 1 (у другом семестру). У другој години студија и трећем семестру предвиђена је изборна група у којој се бирају четири од осам предмета као и Стручна пракса 2. У другој години студија и четвртном семестру предвиђена је реализација примењеног истраживачког рада и израда и одбрана мастер рада. Сви предмети су једносеместрални и носе 6 ЕСПБ. Активна настава на првој години студија износи 600 часова (предавања 315 и вежбе 285) што је предвиђено као минимум према Стандарду. Предавања су већег обима од 300 часова који су предвиђени као минимум према Стандарду. За другу годину активна настава износи 600 часова, а од тога Примењени истраживачки рад износи 150 часова, а остало су предавања и вежбе, односно 180 часова предавања и 120 часова вежби, што је у складу са Стандардом. Од укупно осам изборних предмета бирају се четири, при чему укупно ЕСПБ изборних предмета износи 48, односно 40% од укупног броја ЕСПБ бодова на студијском програму, што је у складу са Стандардом. Курикулум студијског програма „Друмски саобраћај и транспорт“ на мастер струковним студијама обезбеђује испуњеност постављених циљева у образовању мастер струковних инжењера у подручјима рада која се односе на друмски саобраћај и транспорт, са дефинисаним компетенцијама након завршетка студија.

Стандард је испуњен.

Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност СП*

Предложени студијски програм је целовит и свеобухватан и нуди студентима адекватна стручна знања из предметних области. Студијски програм је усаглашен са стањем струке у одговарајућем образовно-научном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора и то: Мастер студијским програмом Промет, смер Цестовни промет, Свеучилиште у Загребу, Факултет прометних знаности, Република Хрватска; Мастер студијским програмом Транспортни системи и технологија (Transportation Systems and Technology), Факултет транспортних наука (Faculty of Transportation Sciences) у Прагу, Чешка Република; Мастер студијским програмом Саобраћајно инжењерство (Traffic and Transportation Engineering), Факултет за грађевинарство, саобраћајни инжењеринг и архитектуру у Марибору, Словенија. Као основни принципи усаглашености се наводе: предмети су једносеместрални, постоји кредитни систем, изборни предмети, практичан рад студената, циљеви и исходи студирања, односно знања и вештине које студент стиче након завршених студија. Стандард 6 је испуњен, али, треба имати у виду да се примери Универзитета у Загребу, Прагу и Марибору односе на академске студије, а не на струковне.

Стандард је испуњен.

Стандард 7: *Упис студената*

У Прилогу 7.1. Конкурс за упис студената на мастер струковне студије школска 24/25. – се наводи да је предвиђено да се на овај студијски програм упише укупно 16 студената на прву годину, од чега је 15 студената у својству самофинансирајућих студената, а 1 у својству буџетског студента, што је у складу са захтевом за акредитацију. У конкурс се такође дефинише и висина школарине, начини њеног плаћања и општи услови уписа. Кандидат који конкурише за упис, у обавези је да полаже квалификациони испит, уколико не поседује претходно стечене компетенције. Рангирање кандидата се утврђује на основу просечне оцене остварене на основним академским или струковним студијама и дужине студирања. Конкурсом су дефинисани и начини и рокови за подношење жалби на ранг-листу, важни датуми, потребна документа за упис, као и висина школарине за стране студенте. Конкурс за текућу школску годину пронађен је на сајту установе. Конкурс је лако доступан и ажуран. Прилог 7.2 Одлука о именовању комисије за упис – Документом бројем 01-229 од 29.05.2024. године, именована је петочлана комисија за упис и спровођење квалификационог пријемног испита за мастер струковне студије за школску 24/25. у одсеку Урошевац-Лепосавић. Овим документом су наведени и послови које комисија треба обављати, као и дужина мандата комисије. Прилог 7.3 Правилник о упису на студије АССКМ Урошевац-Лепосавић – Овим документом су дефинисане информације из Конкурса за упис. Табела 7.1 Преглед броја студената који су уписани на студијски програм у текућој и претходне две године – У табели се може видети да је у текућој школској години уписано 16 студената, што је више него у претходне 2 године, када је уписано 11 и 6 кандидата. Просечне оцене уписаних кандидата при упису нису наведене на овом месту, али се могу наћи у Табели 8.2. Табела 7.2 – Преглед броја студената који су уписали студијски програм по годинама студија у текућој школској години – У прву годину је уписано је 16 студената, у другу 13, што се може сматрати добром успешношћу у студирању на овом мастер студијском програму.

Стандард је испуњен.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

На овом студијском програму предвиђено је укупно у првој и другој години студија 9 обавезних предмета, 4 изборна (од осам понуђених предмета студент бира четири), две стручне праксе, Студијско истраживачки рад и Завршни мастер рад. Увидом у Табелу 5.1, може се закључити да сваки предмет носи одређени број ЕСПБ бодова. Табела 8.1 – Збирна листа поена – Из табеле се може видети да сви предмети имају дефинисане предиспитне бодове, као и бодове који носи завршни испит. При бодовању је поштован члан 104. Закона о високом образовању, па предиспитне обавезе носе минимум 30, а максимум 70 поена, док завршни испит носи између 70 и 30 поена. Максимум бодова које студент може освојити у збиру је 100, што је такође у складу са Законом о високом образовању. Полагањем свих предвиђених испита студент стиче 120 ЕСПБ бодова током 2 године студија. Табела 8.2 – Статистички подаци о напредовању студената на студијском програму – У табели је наведено да је уписано 16 студената у прву годину студија. Од 16 уписаних студената, 13 је прешло у наредну годину. Просечна оцена на испитима у првој години била је 7.24 што је релативно ниска оцена, док је и на другој години просечна оцена била 7,00. Укупан успех студента, на сваком појединачном предмету, изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Скала за оцењивање је у складу са чланом 104. Закона о високом образовању, тј. 0-50 поена је оцена 5 (пет), 51-60 поена је оцена 6 (шест), 61-70 поена је оцена 7 (седам), 71-80 поена је оцена 8 (осам), 81-90 поена је оцена 9 (девет), 91-100 поена је оцена 10 (десет) и ова скала је дефинисана у члану 20. Правилника о начину полагања испита и оцењивања.

Стандард је испуњен.

Стандард 9: Наставно особље

У реализацији овог студијског програма учествује 12 наставника. Сви наставници имају звање доктора наука. На студијском програму 10 наставника изводи 87.45% часова предавања, а сви су наставници са пуним радним временом. Појединачно ангажовање сваког наставника је мање од 12 часова активне наставе недељно. На овом студијском програму просечно оптерећење наставника је 7,01 часова активне наставе недељно. На реализацији програма ангажован је 1 сарадник (предавач) ван радног односа. Просечно оптерећење сарадника на овом студијском програму не прелази 12 часова активне наставе недељно. Избор наставног особља спроводи се по Правилнику о избору и ангажовању наставника и сарадника који садржи критеријуме за избор у погледу педагошких, научних и стручних квалификација и друштвеног ангажовања, чиме је обезбеђено да њихове квалификације одговарају нивоу њихових задужења. За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама. Студијски програм МСС „Друмски саобраћај и транспорт“ реализује се извођењем 21 предмета, од којих је 13 обавезних. Високошколска установа је приложила све неопходне документе за прилоге Стандарда и то: изводи из електронске базе података пореске управе Републике Србије, уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности и изјаве, МА и М1/М2, свих наставника и сарадника, Правилник о избору наставног особља на Установи. Јаке тачке: Поједини наставници имају изузетно добре референце у смислу публиковања одговарајуће литературе, те се њихови радови могу пронаћи и у најпрестижнијим светским часописима. Слабе тачке: Постоји простор за активније учествовање наставника у писању стручне литературе која се користи у настави.

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

За извођење овог студијског програма мастер струковних студија обезбеђени су одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки ресурси, као и библиотека који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената. Поређењем доступне литературе са препорученом литературом приликом описа сваког појединачног предмета (из Књиге предмета) уочено је да за неке предмете у списку библиотечких јединица нема доступне литературе као и да нема довољно новијих издања (од 2020. и скорија) чиме је потврђена SWOT анализа у делу W-Слабости и Т-Опасности. Похвално је што су наставници ове ВУ активно ангажовани на сачињавању доступне литературе студентима.

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

У документацији се наводи да постоји Комисија за контролу квалитета. На основу табеле 11.1 и 11.2, може се закључити да Комисију за контролу квалитета чини 5 чланова (3 из реда наставног особља, 1 из ненаставног и 1 студент). У оквиру Стандарда 11, достављени су сви потребни прилози: Прилог 11.1. Извештај о резултатима самовредновања Установе; Извештај о самовредновању студијског програма, Прилог 11.2. Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета-Установе. Прилог 11.3. Правилник о уџбеницима на Установи. Прилог 11.4. Извод из Статута Установе којим се регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет. Провера квалитета студијског програма се спроводи редовно и систематично. Контрола квалитета је дефинисана Политиком квалитета Школе, а регулисана Стратегијом за обезбеђење квалитета, Правилником о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада, и Правилником о уџбеницима. Провера квалитета студијског програма се спроводи анкетањем студената на крају наставе из датог предмета; анкетањем свршених студената при додели диплома о квалитету студијског програма; анкетањем студената приликом овере године студија; као и анкетањем наставног и ненаставног особља о квалитету студијског програма и логистичкој подршци студијама. На основу резултата спроведених анкета као и прикупљањем екстерних искустава, Установа обезбеђује непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа. На основу претходног, може се закључити да установа обезбеђује активно учешће студената у сталном осмишљавању, реализацији развоја и евалуацији студијских програма. Извештај о самовредновању је достављен у оквиру документације као Прилог 11.1, а такође је и доступан јавности на интернет страници установе. Јаке тачке: Предвиђено је активно учествовања студената у сталном осмишљавању, реализацији развоја и евалуацији студијских програма. Такође, под јаким тачком се може сматрати релативно добра успешност студената у савладавању наставних и испитних обавеза, тј. на основу података из Извештаја о самовредновању може се закључити да је степен успешности на студијском програму МСС Друмски саобраћај и транспорт 75,00%. Слабе тачке: Рецензентска комисија констатује да је самовредновање спроведено адекватно, јер се у самом Извештају коментаришу и представљају одговарајуће табеле и прилози. Међутим, поменуте табеле и прилози нису посебно издвојени на интернет страници Факултета. Препорука за будућност: Поставити прилоге из Извештаја о самовредновању на интернет страницу Факултета на начин да они буду систематизовани на једном месту.

Стандард је испуњен.

Препоруке:

- Препоручује се да Установа допуни фонд литерарних јединица. Такође, препорука је да се осмисли програм који би мотивисао наставнике за писање уџбеника и остале наставне литературе.
- Постоји простор за унапређење у сегментима сарадње са привредним организацијама; публикавању стручних и научно-истраживачких резултата; учешћа на пројектима које се финансирају из средстава Европске Уније или других фондова.

На основу наведеног, поступајући у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању, којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања, Комисија је на седници одржаној 05.11.2024. године одлучила као у диспозитиву овог решења.

Упутство о правном средству: Против овог Решења може се уложити жалба Комисији за одлучивање по жалбама Националног акредитационог тела, преко Комисије за акредитацију и проверу квалитета, у року од 15 дана од дана пријема.

Достављено:

- Високошколској установи
- Архиви НАТ-а

ПРЕДСЕДНИК

проф. др Милорад Милованчевић